

اصول، مبانی و فنون مدیریت در داروسازی

با رویکرد به صنایع داروسازی

تدوین:

دکتر عباس کبریایی زاده

دکتر ناصر نصیری کوهپایی

دکتر منصور نصیری کوپایی

سرشناسه	کبریایی‌زاده، عباس، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	اصول، مبانی و فنون مدیریت در داروسازی با رویکرد به صنایع داروسازی / تدوین عباس کبریایی‌زاده، ناصر نصیری، منصور نصیری.
مشخصات نشر	تهران: فوژان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۳۲۸ ص.
شابک	978-600-93621-6-5
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	مدیریت داروسازی
موضوع	داروسازی - صنعت و تجارت
شناسه افزوده	نصیری، ناصر، ۱۳۵۵-
شناسه افزوده	نصیری، منصور، ۱۳۵۶-
رده بندی کنگره	۶۱۵/۱۰۶۸: ۱۳۹۲ الف ۶۲ / RS۱۰۰
رده‌بندی دیویدی	۶۱۵/۱۰۶۸
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۵/۷۲۲۲

نشر فوژان

اصول، مبانی و فنون مدیریت در داروسازی با رویکرد به صنایع داروسازی
دکتر عباس کبریایی‌زاده، دکتر ناصر نصیری کوهپایی، دکتر منصور نصیری کوهپایی

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۲)

اجرای جلد: محمد سرداشانی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: فتحی

لیتوگرافی/ چاپ/ صحافی: کوه نور/ ره‌ما/ کسپا

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن بطور کلی و جزئی (چاپ، فتوکپی، فایل صوتی، تست‌سازی و انتشار الکترونیکی...) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع بوده و قابل پیگرد قانونی است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۶۲۱-۶-۵

قیمت: ۱۳۵۰۰۰ ریال

مرکز پخش: توحید دانش

تهران، خ انقلاب، خ اردیبهشت، بین لبافی‌نژاد و جمهوری پ ۱۴، ط اول.

تلفن: ۰۹۱۲۶۸۶۰۹۲۳-۶۶۴۰۸۵۰۱-۶۶۴۹۰۲۰۹

www.FoozhanBook.com

Gmail: fozhanpub@gmail.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۵
بخش اول: وظایف مدیریت	
فصل اول	۳
اصول و نظریه‌های مدیریت و کاربرد آن در داروسازی	
فصل دوم	۱۵
هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی	
فصل سوم	۳۵
سازماندهی و هماهنگی	
فصل چهارم	۶۱
هدایت و رهبری	
فصل پنجم	۶۹
کنترل	
فصل ششم	۷۹
مدیریت منابع و سرمایه‌ی انسانی	
فصل هفتم	۹۳
مدیریت و ارتقا منابع انسانی	

بخش دوم: رفتار سازمانی

۱۲۷	تعارض درون فردی	فصل هشتم
۱۳۹	تعارض‌های بین فردی، گروهی و سازمانی	فصل نهم
۱۴۹	بالندگی سازمانی	فصل دهم
۱۶۹	تعالی سازمانی	فصل یازدهم

بخش سوم: اخلاق و ارزش‌ها

۱۹۷	اصول اخلاق حرفه‌ای در خدمات حرفه‌ای داروسازان	فصل دوازدهم
۲۱۱	نوآوری و خلاقیت	فصل سیزدهم
۲۳۹	مدیریت مبتنی بر ارزش‌ها	فصل چهاردهم
۲۶۳	منابع برای مطالعه	
۲۷۱	پیوست	
۲۸۵	واژه‌نامه	
	واژه‌یاب	

فهرست تصاویر

عنوان	
شکل ۱-۱	ارتباط بین درون و بیرون سازمان و اثرات متقابل
شکل ۲-۱	سطوح مدیریت، ورزیدگی‌ها و مسئولیت‌ها
شکل ۳-۱	تغییرات سریع و عدم اطمینان
شکل ۱-۲	رابطه‌ی بین فرهنگ و راهبرد و تعامل آن‌ها در پدید آمدن عملکرد سازمانی
شکل ۲-۲	یک نمونه نمودار گانت
شکل ۳-۲	نمونه‌ی ارتباط فعالیت‌ها
شکل ۴-۲	یک نمونه چارت با الگوی PERT
شکل ۱-۳	چارت سازمانی هلال احمر جمهوری اسلامی ایران (چارت سازمانی عمودی)
شکل ۲-۳	چارت سازمانی یک شرکت کوچک فرضی واردات دارو (چارت سازمانی افقی)
شکل ۳-۳	ساختار سازمانی بر اساس وظیفه
شکل ۴-۳	نمای سازمانی: محیط، روابط و چالش‌ها
شکل ۱-۶	داوطلبان و کارکنان بالقوه کیفی
شکل ۱-۷	آموزش در خارج از محل کار

مقدمه

داروسازی یکی از حرفه‌هایی است که با حوزه مدیریت رابطه تنگاتنگ دارد. اگر مدیریت را هنر استفاده بهینه از منابع در جهت دستیابی به اهداف معین بدانیم، باید رشته و فن داروسازی را به دلیل ماهیت آن که برخوردار از نوآوری، توسعه محصول، تولید و تامین محصول، عرضه آن به مصرف کنندگان و دریافت بازخورد از حوزه‌های مصرف (پزشکان، تیم پزشکی و مصرف کنندگان) است یکی از رشته‌هایی نامید که تقریباً با تمام حوزه‌ها و اشکال مدیریت در ارتباط است. دانشمندان علم مدیریت، این علم را به دلیل تخصصی شدن امور به شاخه‌های متعددی تقسیم و دستیابی به دانش و مهارت در هر شاخه‌ای را مستلزم طی مراحل علمی می‌دانند، به همین دلیل شاهدیم که رشته‌های تخصصی نظیر مدیریت نوآوری، مدیریت زنجیره تامین، مدیریت استراتژیک، مدیریت لجستیک، مدیریت بازاریابی و فروش و غیره در این رشته شکل گرفته و متناسب با حوزه‌های مرتبط با هر محصول یا خدماتی این رشته‌ها نیز تخصصی‌تر می‌شوند. رشته داروسازی، نیز به دلیل ماهیت آن که عجين با تحقيق و توسعه با هدف نوآوری‌های دارویی و خدماتی است، با مدیریت نوآوری تا مدیریت بازار و ارزیابی رضایت مشتری با تعریف خاصی که در این رشته وجود دارد ارتباط دارد.

ایده تدوین کتاب مدیریت در داروسازی از حدود سه سال پیش که گروه اقتصاد و مدیریت مراحل اولیه تکوین خود را طی می‌کرد شکل گرفت. هدف از تدوین این کتاب در درجه اول آشنا کردن دانشجویان دوره‌های عمومی و تخصصی دانشکده‌های داروسازی با اصول و مبانی مدیریت و همچنین داروسازان و متخصصان شاغل در صنایع داروسازی، بیمارستانها، داروخانه‌ها و دیگر مراکز ارائه خدمات داروسازی بوده است. تلاش شده است در جلد اول این کتاب که در پیش رو دارید اصول مدیریت در سه بخش وظایف مدیریت، رفتار سازمانی و اخلاق و ارزشها در قالب چهارده فصل ارائه گردد. به این منظور از مراجع و کتب اصلی مدیریت در ایران و همچنین انتشارات سازمانهای بین المللی نظیر سازمان جهانی بهداشت، سازمان غذا و داروی آمریکا و غیره بهره گرفته شده است. به رسم امانتداری و همچنین آشنایی خوانندگان با مراجع اصلی مورد استفاده در هر فصل در ابتدا و انتهای هر فصل مراجع اصلی و تکمیلی استفاده شده ذکر گردیده است. در فصل اول تا هفتم کتاب اصول و نظریه‌های مدیریت، هدف گذاری و برنامه‌ریزی، سازماندهی و هماهنگی، هدایت و رهبری، کنترل و مدیریت منابع و سرمایه‌های انسانی که از وظایف اولیه یک مدیر است در شکلی نوین و به صورت داستانی از یک کارگاه آموزشی شرح داده

شده است. در فصلهای هشتم تا یازدهم کتاب به مبانی مدیریت رفتار سازمانی پرداخته شده است. در این فصلها تعارضات فردی، گروهی، سازمانی، همچنین بالندگی و تعالی سازمانی مورد توجه قرار گرفته است. در نهایت در فصلهای دوازدهم تا چهاردهم کتاب به اصول اخلاق حرفه ای، نوآوری و خلاقیت و ارزشهای سازمانی پرداخته شده است. در نگارش فصلها تلاش شده است در هر فصل به موضوع خاصی پرداخته شود. موضوع مورد نظر در قالب گزارش از یک کارگاه آموزشی که در یک شرکت داروسازی برگزار شده است تدوین گردیده و تلاش شده است از زبان مدیران یک شرکت و با هدایت و رهبری یک متخصص در آن رشته تا حد امکان و با رعایت خلاصه گویی که از حوصله دانشجویان و همکاران داروساز خارج نباشد موضوع مورد نظر بحث و تشریح گردد. در پایان هر فصل به منظور خود آزمایی خواننده و همچنین ایجاد زمینه بحث و تبادل نظر پرسشهایی طرح گردیده که خواننده می تواند با مراجعه به متن کتاب و یا منابع تکمیلی که در انتهای هر فصل و همچنین انتهای کتاب آورده شده دانش خود را در آن حیطه تکمیل نماید.

از آنجا که در بخشهایی از کتاب از جمله مدیریت نوآوری به موضوع مراکز رشد و پارکهای علم و فن آوری اشاره شده است به منظور افزایش دانش خواننده در این زمینه که یکی از مهمترین ابزارهای توسعه نوآوریها است و کشورهای دارای برنامه ملی نوآوری (National Innovation system) از ابزار مراکز رشد و پارکهای علم و فن آوری بهره جسته اند در پیوست یک موضوع پارکهای علم و فن آوری، مراکز رشد، مفاهیم تجاری سازی و غیره شرح داده شده است.

همچنین در انتهای کتاب واژه هایی که در حوزه مدیریت کاربرد زیادی دارند و لازم است یک دانشجوی داروسازی و یا همکار داروساز با آن آشنا باشد آورده شده است، و در آخر واژه یاب نیز با هدف امکان ردیابی کلمات در متن کتاب آورده شده است.

پیر واضح است که هر کاری خصوصا در اولین مرتبه بی عیب و نقص نیست، تلاش شده است در اولین جلد از این کتاب تا حد ممکن نواقص به حداقل برسد، لکن باور داریم چشم تیز بین خوانندگان و ارائه نظرات ارزشمند ایشان می تواند به ارتقاء کیفیت کار در چاپهای بعدی کمک نماید. لازم می دانم از راهنماییهای ارزنده استاد ارجمند جناب آقای دکتر غلامرضا خاکی که در تمام مراحل تدوین این نوشتار ما را از راهنمایی ارزشمند خود بهره مند ساختند و همچنین سرکار خانم پروین شکیبایی که تایپ بخشهایی از کتاب و سرکار خانم ابرهیمی که در ویرایش ادبی کتاب همراهی و مساعدت داشتند تشکر نمایم.

دکتر عباس کبریایی زاده

استاد و مدیر گروه اقتصاد و مدیریت دارو

دانشگاه علوم پزشکی تهران